מחוון למורה

מחוון: "ויקומו כל איש חיל": מות שאול ובניו בהר הגלבע

🚪 **כרטיס כניסה:** 1. שמחר שאול ובניו ימותו, וישראל יינתנו ביד פלשתים (כח, יט). 2. יביש גלעד (יא, א-יא). 3. שבעה ימים (יא, ג). לקבל כל תשובה סבירה; הכרטיס לא נבדק בציון.

1. הסדר הנכון: (1) אנשי ישראל נסים בהר הגלבע, (2) בני שאול נהרגים, (3) שאול נופל על חרבו, (4) הפלשתים תוקעים את גוית שאול בחומת בית שן, (5) אנשי יביש גלעד קוברים את שאול ובניו.

2. מה קרה: בפרק יא נחש העמוני צר על יביש ואיים לנקר את עין הימין של אנשיה; בפרק לא שאול ובניו מתו, והפלשתים פגעו בגופותיהם. מי עזר: בפרק יא שאול הציל את אנשי יביש; בפרק לא אנשי יביש מביאים את שאול לקבורה. שבעת ימים: בפרק יא ביקשו "הֶרֶף לָנוּ שִׁבְעַת יָמִים"; בפרק לא "וַיָּצֻמוּ שִׁבְעַת יָמִים".

3. לפי מצודת דוד הוא פחד מה', ולא רצה לפגוע במשיח ה'. גם דוד סירב לפגוע בשאול מאותה סיבה, במערה (פרק כד) ובמחנה (פרק כו): "כִּי מִי שָׁלַח יָדוֹ, בִּמְשִׁיחַ ה' – וְנִקָּה".

4. כרתו את ראשו, פשטו את כליו, שלחו את הבשורה בכל ארץ פלשתים, שמו את כליו בבית עשתרות ותקעו את גופתו בחומת בית שן. שאול הוא מלך ישראל, ולכן זה ביזיון לכל העם, וגם ניצחון של אלילי פלשתים כביכול.

5. הם סיכנו את חייהם: הלכו בלילה עד העיר של הפלשתים ולקחו את הגופות מהחומה. הם עשו זאת מהכרת טובה, כי שאול הציל אותם בפרק יא (רד"ק על פסוק יג).

6. תשובה טובה: בפרק יא שאול הציל את יביש גלעד מנחש העמוני, וזה היה הניצחון הראשון שלו כמלך. בפרק לא אנשי יביש מחזירים לו טובה: הולכים כל הלילה, מביאים אותו לקבורה וצמים שבעה ימים. הכרת הטוב פירושה לזכור מי עזר לנו, גם אחרי שנים, וגם כשהוא כבר לא יכול לתת לנו דבר. פסוק אפשרי: "וַיָּקוּמוּ כָּל-אִישׁ חַיִל, וַיֵּלְכוּ כָל-הַלַּיְלָה" או "וַיָּצֻמוּ, שִׁבְעַת יָמִים". (ניקוד מוצע: קשר 2, הכרת הטוב 2, פסוק 1.)

פרשנות מסומנת כפרשנות (מתוך ספריא). נוסח הפסוקים ממכון ממרא; שם ה' מובא בכתיב ה'. ממלכתי: הפרקים האלה אינם חובה בכיתה ז' ומתאימים להעשרה ולהשלמת הסיפור עד מות שאול. חמ"ד: לפי מתווה תשפ"ז שמואל א נלמד בכיתה ח' ("סוף ימי שאול וסיכום הספר"); לימוד עם רש"י, רד"ק ומצודת דוד. יש לבדוק מול התכנון השנתי של בית הספר.